

27. maj 2014

UPA 2014/51
Karl-Kristian Kruse

Kommunini politikkami nunalu tamakkerlugu politikkami angutit arnallu naligiinnerusumik sinniisoqalernissaat siumut isigaluni qanoq qulakkeerniarsinnaaneripput pil-lugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaanik siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqtigiit)

Siumut tungaviusumik isumaqarpoq Naalackersuinikkut suliaqarnermi inuit namminneq kiffaanngissuseqarlutik aalajangissagaat naalackersuinermit suliaqarusunnerlutik arnaaneq angutaanerluuniit apeqqutaatinnagu.

Siumumiillu tulluusimaarutigaarput nunatsinni Naalackersuisut siulittaasoqaratta arnamik, arnat qinersisinnaatitaaffeqalerneranniik ukiut 66-it qaangiussimalerneranniit. Tamanna takussutissiivoq naalackersuinikkut suliaqarnermi ineriartorsinnaaneq inummiimmat namminermit arnaaneq angutaanerluuniit apeqqutaanani.

Nunatsinni arnat taasisinnaatitaanermut oqallisissiaqartup saqqummiuseratut 1948-mi pisinnaatitaaffeqalerput ukiullu ingerlanerini naalackersuinikkut suliaqarnermi arnat kaju-missusertik tunngavigalugu akuusarsimapput aammalu ullumikkut arnat akisussaaffinnik, naalackersuinikkut suliaqarnermi kisiat eqqarsaatiginagu, akisussaaffeqartarnerat naligin-naaleriartorsimavoq, atorfiit pingaarutillit annertuunik akisussaaffiusut aamma arnat akor-nanni saqqummeriartornerat Siumup assut iluarisimaarpaa.

Naalackersuinikkut suliaqarnermi kommuunini Inatsisartuni nunaqarfinni aqutsisuni arnat akuupput tamannalu kiffaanngissuseqarluni naalackersuinikkut suliaqarusullutik saqqum-mernerat tunngavigalugu qinersinikkut inuit qinersinissamut piginnaatitaasut aalajanger-tarpaat Siumumi inuit namminneq qinersinermikkut pisinnaatitaaffittik atorlugu aalajangii-sinnaatitaaffimminnik atuisarnerat ataqqilluinnarpaa.

Qinikkatut sulineq piffissamik atuinartuuvoq ilaatigullu inuttut annertuumik pilliuteqarfiu-sarluni ilaqtannut minnerunngitsumik meeqqat eqqarsaatigalugit annertuumik pilliuteqar-fiusarpoq sivoorsuarmik ilaqtat qimassimasariaqartarlugit meeqqat peroriartorneranni sunniuttartoq amerlasuutigut ilisimavarput, ilaqtariittut inuuneq annertuumik sunnerne-qartarpoq ukiullu ingerlaneranni ilaqtariittut qanorluuniit pitsaasumik ingerlagaluarluni meeqqat inersimasunngoriartornerini malunniusinnaasarmat.

Siumumi isumaqarpugut politikkimut soqutiginnittugut amerlanerpaat suliaqalernissaq suullu kingunerisinnaneraai oqaloqatigiisutigalugillu ilaqutariit akornanni eqqumaffissat oqaloqatigiisutigineqartarnerat aallaaviusarmat sassartaarnissamut politikikkut sulinermi piffissangornersoq.

Politikimik suliaqassagaanni ilaatigut aamma nalunngilarput eqqoriarsinnaallugulu tamanna piareersarlugu ilaqutariit akornanni oqaloqatigiisutigineqartarmat.

Siumup tunngaviusumik anguniagaraa, arnaaneq angutaanerluuniit apeqqutaatinnagu piareersimasutut misigisimaneq sutigut tamatigut aallaaviussasoq politikimik suliaqar-niarnerluni.

Oqallisissiaq manna arlalitsigut periarfissiivoq kaammattuuteqarnissamut politikikkut sullissineq kisiat eqqarsaatiginagu.

Nunatsinni inuit tamatta immitsinnut pisariaqartippugut sulisartuuneq politikikkullu sullissisuuneq eqqarsaatigalugit.

Atorfinnut qulliunerusunut arnaaneq angutaanerluuniit apeqqutaatinnagu kalaallinik akisussaafilersuinissaq pisariaqartippaput sulinikkummi misilittagaqalernissaq aatsaat anguneqarsinnaammat kaammattuutigiumavarpullu Naalakersuisunut pisortatut akisussaaf- filersuinermit kalaallinik akisussaafilersuinerit eqqarsaatinut ilaateqqullugit.

Aamma taamaappoq piginneqatigiiffinni Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni tamatta ilisimavarput nunatsinni ilisimasassat annerpaat nunaqavissut allanik tamanik nalunnginnerpaagaat, ilinniarsimassuseq nunaqqatitta ilaasa naammassereersimavaat akisussaafilersuinermit atoriartigit. Neriutigaarput kaammattuuterput Naalackersuisut tusaaniarumaaraat.

Naalackersuinikkut suliniaqatigiiffiit nunatsinni aamma atuupput inuillu namminneq sulini- aqatigiiffinnut sorlernut peqatanermikkut sunnuteqarnissartik aalajangertarpaat, tamanna Siumumi ataqqilluinnaratsigu oqaatigissavarput.

Oqallinnissamillu siunnersuut manna periarfissatsialaavoq aamma naalackersuinikkut suliaqarneq kisiat eqqarsaatiginagu isummersornissamut.

Ukiuni namminersonerulernitsinniit aqusaarsimavarput kalaallit atorfinnut qaffasissumik siulersuisunilu ilaatinneqaleraangata oqallinnissaarsuaqalertarluni allaat kammalaater- sornermik akisussaafilersuisutut isiginnittoqarlertarnera takornartarinatigu, politikikkut imaluunniit pisortatut siulersuisuniluunniit akisussaaffilerneqarsimagaanni pisussaaffiit ersarissumik sunik anguniagaqartoqassanersoq piumasaqaatitigut sinaakkusersorneqar- simasarpur, taamaatumik qalipaasersuisutut akisussaaffinnik inuttalersuinermit eqqarsar-

taaseq allangortittariaqarpoq nunarpununa sullikkipput ajunnginnerpaamik kinguaariit tulliuttut atugaqarnissaat anguniarlugu taamaatumik suleqatigiinnerulluta alloriarnerit pingajuat ornissagipput Siumup Kaammattuugissavaa.

Namminersornerulluni Oqartussaaneq aqqusaarparput ullumikkut namminersornermiip-pugut angujumaarparpullu naalagaaffingorneq taamaatumik arnaaneq angutaaneq apeqqutaatinnagu piareersimasutut misigisimagutta ilungersoqatiginniarta, nunarput pillugu kinguaavut kinguaassavullu pillugit.

Siumumiit oqalinnissamik siunnersuuteqartoq qutsavigaarput oqallisissiamut soqutigi-nartumut.